

Agenda-punt	Omschrijving	Partij	Partij lid	Inleiding en vraag	Antwoord
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	D66	Dhr. de Heer	Tekorten in het sociale domein zijn ook D66 Woensdrecht een doorn in het oog. Wanneer deze tekorten een gevolg zijn van een structureel te lage rijksbijdrage, is een krachtig signaal naar het Rijk zeker noodzakelijk. D66 Woensdrecht vraagt zich af of deze motie dat krachtig signaal is. Om deze motie een echt krachtig signaal te laten zijn, moeten volgens D66 Woensdrecht drie zaken worden toegevoegd: een degelijke financiële onderbouwing, inzicht in eigen verantwoordelijkheden en een eensgezinde boodschap samen met andere gemeenten. Financiële onderbouwing Als de wethouder van ons verwacht een motie te steunen die door hem is opgesteld, verwachten wij van de wethouder inzicht in de financiële situatie. In eerste instantie zodat we weten waar en hoe de tekorten zijn ontstaan. In tweede instantie omdat een oproep om meer geld ons inziens om een gedegen financiële onderbouwing vraagt. Zonder die onderbouwing is de motie niet meer dan een emotionele oproep voor de bühne. Met een degelijke financiële onderbouwing bedoelt D66 Woensdrecht het volgende: een overzicht van de periode 2010 tot op heden waaruit blijkt hoe de financiën zich in de loop van die periode hebben ontwikkeld met betrekking tot: 1. Rijksbijdragen; 2. Lasten in het sociale domein; 3. Tekorten in het sociale domein; 4. De effecten van tekorten in het sociale domein op: a) De uitvoering van de taken in het sociaal domein b) Overige gemeentelijke taken (in hoeverre vindt er verdringing plaats en wordt geld naar het sociale domein overgeheveld?) c) Reserve (in hoeverre is het reserve aangesproken om de taken in het sociale domein te kunnen vervullen?) Is de wethouder het eens met D66 Woensdrecht dat een motie vergezeld van een degelijke financiële onderbouwing meer kracht heeft dan voorliggende motie, die vooral een emotionele oproep is?	De motie Gemeentefonds Sociaal Domein wordt ingediend door een fractie. Samen met de D6-gemeenten en Brabantse Wal gemeenten wordt deze motie, indien u deze als gemeenteraad bekrachtigd, gezamenlijk ingediend bij de VNG. Mijns inziens geven we hiermee als regio een krachtig signaal af aan de VNG. Er wordt aangegeven dat ik als wethouder deze motie heb opgesteld; dit is onjuist. Wèl is deze motie als zodanig besproken tijdens de Bestuursafel Sociaal Domein (D6 en Brabantse Wal gemeenten), omdat we als regio ervaren dat de budgetten in het sociaal domein steeds meer onder druk komen te staan en het ontstaan van tekorten zorgelijk vinden. De motie is inhoudelijk afgestemd met de negen regiogemeenten. In sommige colleges van deze gemeenten, is deze motie vervolgens door het college aangeboden aan de gemeenteraden met de vraag deze te bekrachtigen. In onze gemeente is deze motie echter door een fractie ingediend. Het is naar mijn mening dan ook niet relevant wat als wethouder mijn mening hierover is, maar als u mij vraagt of ik deze motie vooral een "emotionele oproep" vind, dan is mijn antwoord: nee. Ook in de gemeente Woensdrecht zien we dat de budgetten binnen het sociaal domein steeds meer onder druk komen te staan en zijn voldoende cijfers hierover bekend. Zo bent u onlangs nog door ons geïnformeerd over het feit dat we een toename van 25% aanvragen Huishoudelijke Ondersteuning zien sinds de vaststelling van het abonnementstarief, om maar een voorbeeld te noemen.
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	D66	Dhr. de Heer	Kan de wethouder inzicht geven in de financiële ontwikkelingen in de periode 2010 tot op heden en daarmee een degelijke financiële onderbouwing zoals hierboven omschreven voorleggen?	Jaarlijks worden de realisatiecijfers aangeleverd bij het CBS en de provincie, dus het Rijk is al op de hoogte van onze uitgaven (van de afgelopen 10 jaar). Los daarvan wordt de betreffende motie ingediend door een fractie, waarbij u als gemeenteraad gevraagd wordt deze motie te bekrachtigen. Dit met als doel dat de motie, gezamenlijk met de moties van onze regiogemeenten, in behandeling wordt genomen door de VNG tijdens de Algemene Ledenvergadering en gezamenlijk de VNG op te roepen om de financiën in het sociaal domein op orde te krijgen. In relatie tot deze motie, die door een fractie wordt ingediend en gezamenlijk met regiogemeenten wordt aangeboden aan de VNG, zie ik voor mijzelf als wethouder geen aanleiding om de een dusdanig gedetailleerd inzicht te geven in de financiële ontwikkelingen van de afgelopen 10 jaar.
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	D66	Dhr. de Heer	Inzicht in eigen verantwoordelijkheden In de voorliggende motie wordt alle verantwoordelijkheid voor de tekorten in het sociale domein bij het Rijk gelegd. D66 Woensdrecht wil graag weten in hoeverre de gemeente hierbij hand in eigen boezem kan steken. Een motie waarbij het Rijk om meer geld wordt gevraagd, wordt volgens ons alleen maar sterker als ook de gemeente Woensdrecht kan aangeven welke effecten het eigen beleid heeft gehad op de ontstane tekorten. Heeft de wethouder inzicht in de financiële effecten die gemeentelijke beleidsbeslissingen hebben gehad en/of hebben op de tekorten in het sociale domein in de periode 2010 tot op heden?	Meerdere recente onderzoeken hebben aangetoond dat de huidige wijze van financiëring van het Sociaal Domein door het Rijk aan gemeenten tot grote tekorten leiden. Dit geldt niet alleen voor Woensdrecht of voor onze regio, maar is een landelijke ontwikkeling. Denk aan rijksmaatregelen als de instelling van het abonnementstarief in de Wmo, die leidt tot een toenemend gebruik en dus oplopende kosten van 25 – 30% zonder dat gemeenten hiervoor gecompenseerd worden. Uiteraard is het aan ons als gemeente om te doen wat wij kunnen, als het gaat om bijstellen van ambities en maken van beleidskeuzes. Zo hebben we de Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) regeling eerder dit jaar al afgeschaft, om maar een voorbeeld te noemen.

Agenda-punt	Omschrijving	Partij	Partij lid	Inleiding en vraag	Antwoord
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	D66	Dhr. de Heer	Zo ja, hoe verhouden de effecten van gemeentelijke beleidsbeslissingen zich tot de landelijke in de tekorten van het sociale domein in genoemde periode?	Zoals eerder aangegeven, zie ik in relatie tot deze motie voor mij als wethouder geen aanleiding om 10 jaar aan gemeentefinanciën te analyseren en inzichtelijk te maken. Wat betreft de verhouding van de gemeentelijke beleidsbeslissingen ten opzichte van de landelijke tekorten in het sociaal domein, kan ik zeggen dat we als gemeente ons uiterste best doen om de tekorten in het sociaal domein zo veel mogelijk te beperken. Maar daar staat tegenover dat inwoners vanuit de wet, zoals de Wmo 2015 en de Jeugdwet, recht hebben op zorg en ondersteuning. Als gemeente is het onze verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van deze zorg en ondersteuning gewaarborgd blijft, ondanks het feit dat landelijke wet- en regelgeving in de basis zorgen voor het ontstaan van deze tekorten.
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	D66	Dhr. de Heer	Een eensgezinde boodschap samen met andere gemeenten Het is goed om medestanders in de vorm van andere gemeenten te zoeken. Samen sta je immers sterker en kan je een krachtiger vuist maken richting het Rijk. Goed onderbouwde eensgezindheid is wat D66 Woensdrecht een krachtiger signaal dan slechts regionale eensgezindheid, waartoe in de motie wordt opgeroepen. De gemeente Enschede is een initiatief gestart om op basis van financiële analyses een gezamenlijke vuist te maken tegen het Rijk. De analyses worden gemaakt met behulp van een door Dr. De Kruijf ontwikkelde rekenmethode. Is de wethouder bekend met de door Dr. De Kruijf ontwikkelde rekenmethode?	In een artikel van Binnenlands Bestuur van 10 maart 2020 is inderdaad te lezen dat de gemeente Enschede een analysemodel heeft laten ontwikkelen die voor alle gemeenten ter beschikking wordt gesteld. In datzelfde artikel is te lezen dat de raad van gemeente Enschede alle gemeenteraden oproept om de financiële analyse te maken. Als Wethouder heb ik nog niet eerder vernomen van deze oproep en dus de ontwikkelde rekenmethode. Achtergrondinformatie: De analyse moet als het ware over de gemeentelijke begrotingen en jaarrekeningen worden gelegd. Dan wordt duidelijk welk tekort veroorzaakt wordt door gemeentelijk beleid en welk tekort door landelijk beleid. Het rijk zegt altijd dat we appels met peren vergelijken, maar hiermee kun je appels met appels vergelijken' (Bron: https://www.binnenlandsbestuur.nl/financien/nieuws/raad-enschede-roept-op-tot-landelijke-revolte.12566711.lynkx) Let op: deze analyse vanaf 2010 vraagt minimaal 4 volle dagen aan inzet van een ambtenaar en het is af te vragen wat de meerwaarde ervan nu nog is (zie antwoord volgende vraag!)
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	D66	Dhr. de Heer	Staat de wethouder open voor een analyse van de financiën in het sociale domein in de periode 2010 tot op heden met behulp van de door Dr. De Kruijf ontwikkelde rekenmethode?	Het artikel van Binnenlands Bestuur d.d. 10 maart 2020 schetst naar aanleiding van de analyse van gemeente Enschede óók een landelijk beeld. Namelijk dat de uitkomsten eenduidig en onomstreden de stelling bewijzen dat bezuinigingen en risico overdracht door het rijk een zeer belangrijke rol spelen bij de zwakke financiële positie van de gemeente. Ook blijkt onder meer dat gemeenten weliswaar sluitende begrotingen opleveren, dat is ook verplicht, maar dat reserves zo goed als leeggetrokken worden om niet in de rode cijfers te belanden. Ook blijkt dat de kosten voor het sociaal domein alleen maar oplopen en er dus steeds minder geld overblijft voor andere gemeentelijke taken. Dit geldt ook voor Woensdrecht en wordt bevestigd in de motie. Het analyseren van alle financiën vanaf 2010 zullen we enkel tijd (minimaal 4 werkdagen, geeft het artikel aan) en dus geld kwijt om tot dezelfde conclusie te komen als reeds wordt aangegeven in de motie. Aanvullend antwoord afdeling financiën: Als gemeente kijken we liever naar de toekomst. In overleg met de afdeling Informatievoorziening wordt intern hard gewerkt om tools (dashboards) te ontwikkelen komende jaren, zodat trends vanuit het verleden iets kunnen zeggen over toekomstige ontwikkelingen (prognosemodellen). Dit is meer intern maatwerk.
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	D66	Dhr. de Heer	Is de wethouder op de hoogte van het initiatief van de gemeente Enschede?	En zie vorig antwoord.

Agenda-punt	Omschrijving	Partij	Partij lid	Inleiding en vraag	Antwoord
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	D66	Dhr. de Heer	Staat de wethouder open voor aansluiting bij het initiatief van de gemeente Enschede?	Achtergrondinformatie over initiatief van gemeente Enschede: "De raad van Enschede vraagt alle gemeenteraden de analyse uit te voeren om zo 'massaal en landelijk het bewijs te kunnen leveren' dat de rijkskortingen funest zijn voor het instandhouden van de sociale cohesie in gemeenten." (zie wederom artikel van Binnenlands Bestuur) Let op: deze analyse vanaf 2010 vraagt minimaal 4 volle dagen aan inzet van een ambtenaar, geeft het artikel aan. Resultaat is dat er een soort Benchmark ligt wanneer alle gemeenten op deze wijze analyseren. Dit initiatief startte in maart 2020 en (zover ik weet) heeft onze gemeenteraad dit destijds niet opgepakt. Onze regiogemeenten voeren (zover ik weet) deze analyse niet uit; wij dienen namelijk de voorgelegde motie in als regio. De vraag is dan wat de meerwaarde voor ons als gemeente is om de analyse zoals gedaan is door Enschede ook uit te voeren, gezien de flinke tijdsinvestering die dit vraagt en het hoogstwaarschijnlijk uitkomen op dezelfde conclusies.
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	CDA	Mevr. Michielsen	Op 19 september 2019 heeft de 2e kamer een motie aangenomen over aanpassingen van de trap-op-trap-af systematiek bij gemeentebudgetten. De huidige invulling van de trap-op-trap-af systematiek leidt tot forse schommelingen in de gemeentebudgetten. Tijdens het lopende begrotingsjaar en zelfs met terugwerkende kracht worden gemeenten geconfronteerd met deze schommelingen, waardoor zij voor forse bezuinigingsopgaven staan en geen meerjarige financiële zekerheid hebben. De vertegenwoordigers in de 2e kamer hebben zich uitgesproken over de ongewenste effecten van de trap-op-trap-af systematiek. verzoekt de regering, samen met de VNG te onderzoeken met welke aanpassingen van de trap-op-trap-systematiek gemeenten meerjarig meer financiële zekerheid kunnen krijgen, en hiertoe voor het einde van het jaar met voorstellen te komen, We begrijpen dat als gevolg hiervan de nieuwe verdeling van het gemeentefonds een jaar wordt uitgesteld. Door de herverdeling gaan er gemeenten fors op achteruit. De minister zegt dat het een verbetering is maar voor sommige gemeenten zijn er forse aansluitverschillen tussen de inkomsten uit het nieuwe verdeelmodel en de kosten. Hoe pakt de herverdeling uit voor de gemeente Woensdrecht?	Zoals het er nu naar uit ziet gaat dit tot een verder tekort op onze gemeente begroting lijden. Dit geldt niet alleen voor het sociaal domein maar gemeente breed!
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	CDA	Mevr. Michielsen	Volgens Knops laten de aanpassingen aan het klassieke domein in het gemeentefonds geen verbeteringen zien. Wat bedoelt hij met het klassieke fonds?	Het herijkingsonderzoek naar bestaat uit 2 delen: • Verdeelmiddelen sociaal domein; • Overige onderdelen gemeentefonds klassiek. Tot de laatstgenoemde behoren onderstaande clusters binnen de algemene uitkering: • Educatie • Cultuur en ontspanning • Infrastructuur en gebiedsontwikkeling • Riolerings en reiniging • Openbare orde en veiligheid • Bestuur en algemene ondersteuning • Eigen inkomsten (Onroerende-zaakbelastingen) • Overige eigen middelen
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	CDA	Mevr. Michielsen	De VNG stelt dat het totale budget eerst moet vergroot worden voordat er tot herijking wordt overgegaan maar vanaf 1 januari 2021 treedt de wetswijziging in i.v.m. het woonplaatsbeginsel. Dat zou leiden tot verschuiving van de budgetten maar tegelijkertijd is er uitstel. Wat heeft dat voor consequenties voor de begroting, denk dan aan Almata	De wetswijziging Woonplaatsbeginsel is met 1 jaar uitgesteld en zal in werking gaan vanaf 1 januari 2022. Dit heeft tot gevolg dat de huidige compensatie regeling (T-2 systematiek) met 1 jaar wordt verlengd en de invoering van de aangepaste verdeelmodellen in het gemeentefonds uitgesteld is tot 2022. De verwachting is dat dit een gunstig effect heeft op de begroting, omdat wij vanaf 2021 alleen nog financieel verantwoordelijk worden gesteld voor de jeugdigen van onze gemeenten en niet meer voor alle voorgedij/18+ jongeren die bij Almata geplaatst worden waarbij het gezag niet meer bij de ouders ligt.

Agenda-punt	Omschrijving	Partij	Partij lid	Inleiding en vraag	Antwoord
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	CDA	Mevr. Michielsen	Tijdens de bestuursvergadering van de VNG van 28 mei is er besloten om een expertise team in te stellen die onderzoekt hoe de WMO uitvoerbaar kan blijven en hoe de gemeenten ondersteuning aan (juist ook oudere) inwoners kunnen blijven uitvoeren. Dit vanwege de vergrijzing. De bedoelingen van de hervormingen van de langdurige zorg, namelijk goede/passende ondersteuning en zorg, meer betrokkenheid van de samenleving en financiële houdbaarheid vormen het uitgangspunt van het expertiseteam. Is dit het gevolg van de discussie rondom de financiën en het gemeentefonds.	Aangezien wij als gemeente geen onderdeel uitmaken van het bestuur van de VNG, en logischerwijs dus ook geen deelname en/of zeggenschap hebben gehad in hun bestuursvergadering van 28 mei, kan ik als wethouder van de gemeente Woensdrecht deze vraag niet beantwoorden. Wel probeer ik als actief VNG lid bij de commissie participatie schuldhelpverlening en inkomen mijn invloed te benutten. En het op te nemen voor het belang van onze gemeente.
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	CDA	Mevr. Michielsen	In de motie staat; de minister te verzoeken om het trap-op-trap-af systeem niet van toepassing te verklaren op het Sociaal Domein. De middelen die naar de gemeenten komen zijn onderhevig aan schommelingen door het trap-op trap-af principe. Men wil naar minder schommelingen en maakt een begroting stabiel maar heeft dit zin? Lost dit het structureel tekort aan middelen op ?	Als het rijk minder uitgeeft dan begroot, wordt het gemeentefonds naar beneden bijgesteld en vice versa. 'Gelet op het feit dat een groot deel van de gemeentelijke uitgaven worden bepaald door het sociaal domein zou dat kunnen leiden tot een neerwaartse dienstverlening aan burgers. Begrotingen van gemeenten met name op het sociaal domein zijn gebaat bij stabiele inkomstenstroom en meerjarige zekerheid.
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	CDA	Mevr. Michielsen	Heeft het afschaffen zin wanneer de overheid bepaald , zoals de regeling WMO, maar geen geld meegeeft?	De huidige financieringsystematiek via het trap op - trap af mechanisme houdt onvoldoende rekening met de jaarlijks groeiende uitgaven die bij deze opgaven horen. Met deze motie wordt aangegeven een signaal te willen afgeven aan de VNG en het ministerie van VWS dat de beschikbare middelen ontoereikend zijn voor uitvoering van de werkzaamheden in het Sociaal Domein.
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	CDA	Mevr. Michielsen	We begrijpen dat vorig jaar de omvang van het gemeentefonds naar beneden is bijgesteld (vorig jaar 218 miljoen) Hoeveel was dat exact voor de gemeente Woensdrecht.	De genoemde € 218 mln neerwaartse bijstelling heeft betrekking op de septembercirculaire 2019. Dit onderdeel van de algemene uitkering had voor gemeente Woensdrecht een negatief effect van € 221.000.
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	CDA	Mevr. Michielsen	In de motie staat dat er sprake is van forse volumestijgingen in met name de jeugdzorg. Wat is het verschil met t.o.v. de afspraken in 2018. Waar besteden we meer middelen aan en is dat relevant?	In 2018 hadden we een tekort van bijna 6 ton. We hebben een volume stijging in geld we hebben echter geen volume stijging in het aantal cliënten. Wat betreft ons intern proces kunnen we toelichten m.b.t. het begrotingsproces dat met de programmabegroting 2019 structureel te weinig budget meegenomen werd binnen programma 1 Sociaal Domein. De door het college verzochte doorkijk 2019 leidde tot het inzicht, dat binnen het programma 1 Sociaal Domein voor de budgetten wmo en jeugdzorg structureel ontoereikend waren. De gewenste doorkijk 2019 heeft geleid tot een tussentijdse aanpassing van onze begroting naar de laatste inzichten. In mei 2020 is deze meerjarenbegroting vastgesteld, waarin structureel extra middelen vanaf 2020 zijn toegevoegd aan budgetten van wmo en jeugdzorg. Daarnaast is het de bedoeling met de kwartaalrapportages 2020 de budgetten tussentijds te blijven volgen en de uitgave reeël te blijven begroten.
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	CDA	Mevr. Michielsen	In welke sector is er ook nog sprake van volumestijgingen en waarin dan specifiek.	Als u de motie leest, ziet u daarin dat de rijksmaatregelen, als de instelling van het abonnementstarief in de Wmo, leiden tot een toenemend gebruik en dus oplopende kosten van 25 – 30% zonder dat gemeenten hiervoor gecompenseerd worden.
8	Motie Gemeentefonds Sociaal Domein	CDA	Mevr. Michielsen	De gemeente moet kunnen vertrouwen dat de toezeggingen door het Rijk worden nagekomen en dan bedoelen we op de afspraken in het interbestuurlijk programma. Welke afspraken worden niet nagekomen en wat is daarvan de reden.	Dit antwoord treft u wanneer u de motie leest. (Hierin staat namelijk dat de gemeenten in Nederland, dus ook Woensdrecht, voor grote maatschappelijke opgaven staan in het fysieke en sociale domein en met overkoepelende thema's zoals het klimaatbeleid en met de invoering van nieuwe wetten zoals de Omgevingswet, daarvoor meer kosten moeten maken. Daarom is in 2018 is afgesproken dat daarvoor meer middelen beschikbaar komen voor het gemeente- en provinciefonds. Gemeenten hebben echter minder geld krijgen dan in 2018 is afgesproken en hebben daardoor grote moeite met het opstellen van een effectieve en sluitende meerjarenbegrotingen. Dit tevens leidt tot het onvoldoende vorm kunnen geven aan de noodzakelijke transformatie in het sociaal domein.)